

XXIX TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js 45:1.4-6)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii ütleb Issand oma salvitule Kүүrosele, kelle paremast käest ma olen kinni haaranud, et alistada tema ees rahvad ja teha relvituks kuningad, avada temale kõik ukSED, nii et ükski neist ei jääks tema ees suletuks: “Oma sulase Jaakobi ja oma äravalitu Iisraeli pärast ma kutsusin sind nimepidi ja andsin sulle aunime, ilma et sa oleksid mind tundnud. Mina olen Issand ja kedagi teist ei ole, ei ole ühtki Jumalat peale minu. Mina võötasin sind, ehkki sa mind ei tundnud, et oleks teada hommikumaalt kuni õhtumaani, et ei ole teist peale minu, mina olen Issand ja kedagi teist ei ole!” See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 96:1.3. 4-5. 7-8. 9-10ac R:7)

R: Tunnistage Issanda au ja väge.

Laulge Issandale uus laul!

Laulge Issandale, kogu maailm!

Kuulutage rahvaste seas tema kirkusest,
kõikidele rahvastele tema imetegudest.

R:

Tõesti, Issand on suur ja kõrgeks kiidetav,
tema on kardetavam kõikidest jumalatest.

Sest kõik rahvaste jumalad ei ole jumalad,
kuid Issand on teinud taeva ja maa.

R:

Tunnistage Issandat, kõik rahvahõimud,
tunnistage Issanda au ja väge.

Tunnistage Issanda nime kirkust,
tooge ande tema õuedele.

R:

Kummardage Issandat pühas ehtes,
tema palge ees värisegu kõik maailm.

Kuulutage rahvastele: Issand on kuningas,
tema mõistab rahvaile kohut õiguse järgi.

R:

(Teine lugemine 1Te 1:1-5b)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast tessalooniklastele:

Paulus, Silvanus ja Timoteus tessalooniklaste kogudusele Jumalas, meie Isas ja Issandas Jeesuses Kristuses: Armu teile ja rahu! Vennad, me täname Jumalat teie eest, nii sageli kui me palves teie peale mõtleme. Ja peame aina meeles, kuidas usk on teid õhutanud tegudele ja armastus sundinud nägema vaeva, ning et teie olete pannud oma lootuse Issanda peale. Me teame, et teie, Jumalale armsad vennad, olete äravalitud, sest kui me kuulutasime teie juures evangeeliumi, siis mitte tühja sõnaga, vaid täie kindlusega väes ja Pühas Vaimus.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 14:23)

Halleluuja. Andke keisrile, mis temale kuulub,
ja Jumalale see, mis on Jumala oma. Halleluuja.

(Evangeelium Mt 22:15-21)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Sel ajal pidasid variserid nõu, kuidas saaksid nemad Jeesust tema sõnadest lõksu püüda. Ja nad läkitasid tema juurde oma jüngreid, ühes Heroodese poolehoidjatega, et need ütleks temale: “Õpetaja, me teame, et sa räägid tõtt ja õpetad Jumala teed tões, ega sõltu kellestki, sest sina ei vaata inimese peale. Ütle nüüd meile, mida arvad sina: kas keisrile tuleb maksu maksta või ei?” Aga Jeesus nägi läbi nende kurja kavatsuse ning ütles: “Teie silmakirjatsejad! Miks te mind kiusate? Näidake mulle seda raha, millega te maksu maksate!” Ja nemad andsid tema kätte teenari. Jeesus küsis: “Kelle pilt ja nimi sellel on?” Ja nemad vastasid: “Keisri.” Aga tema ütles neile: “Andke siis keisrile, mis temale kuulub, ja Jumalale see, mis on Jumala oma.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, ikka ja jälle võime kohata inimesi, kes arvavad end olevat eriti kindlalt n.ö. “piibli peal”. See tähendab, juhinduvad oma elus piibli põhimõtetest ja on veendunud, et teavad tõde.

Samas on usuteadlaste ehk teoloogide seas, kes piiblit süviti uurivad, alati naljatatud, et eksamil teab õpilane vastuseid kahe peale, professor teab heal juhul kolme peale, ja ainukene, kes saaks eksamil “viie”, on Jumal ise. Nii, et kui meile peaks hakkama tunduma, et me saame pühakirjast ikka kohe päris õigesti aru, siis võib olla põhjust lugeda patutunnistust...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, Kui Jeesus tänases evangeeliumis vastab variseride küsimusele kas keisrile tuleb maksu maksta, siis kas on ikka päris selge, mida ta sellega silmas peab?

Põhimõtteliselt võis tema vastusel olla kaks tähendust, mis lähtuvad ühest detailist – nimelt keisri kujutisest rooma mündil. Inimese kujutamine polnud juutide seas küll päriselt keelatud, kuid arvestades tõsiasjaga, et ümberkaudsete rahvaste jumalad olid sageli kujutatud inimestena, tähendas selline pilt või skulptuur enamasti ebajumalat, ja ebajumal oli juutide silmis jäledus.

Keisri kujutis mündil oli antud juhul vaieldamatult ebajumala kujutis, sest rooma usund käsitles keisrit jumalana. Just seetõttu pilkas Jeesus variseride silmakirjalikkust. Kui ta ütles, et “andke keisrile, mis keisrile kuulub”, siis oli see otsene kinnitus, et variseride rikkus rajaneb suures osas jumalateotusele, sest see koosneb paljudest väikestest ebajumalakujutistest, mis on vermitud müntidele.

Nii kaugele on kõik kena ja arusaadav. Kui me aga küsime, missugused järeldused oleksid pidanud variserid tema vastusest tegema, siis jäämegi kahevahele: üks võimalus on mõista Jeesuse sõnu üleskutsena poliitikast täielikult taanduda, nii et usk ja selle põhimõtted kehtivad ainult rohujuure tasandil, ilmaliku võimu meelevaldsusega leppitakse ning keisrile antakse maksude maksmise kaudu vahendid hirmuvalitsuse jätkamiseks; või siis vastupidi, et Jeesus heitis variseridele ette liigset sallivust okupantide ülemvõimu suhtes, ja seda, et nad ei hakanud vastu tõelise Jumala teotajatele – selle Jumala, kes oli toonud nad ära Egiptusemaalt töötatud maale, mille ta oli andnud oma rahvale Iisraelile pärisosaks!

Niisiis, kas tähendab “keisrile selle andmine, mis temale kuulub” pelgalt maksude tasumist – või siis justnimelt allumatust kõiges, mis tuleb keisrilt kui ebajumalalt? Teisal on ju Jeesus öelnud sedagi, et ei saa, ei ole võimalik teenida korraga korraga kahte isandat: nii Loojat Jumalat kui ebajumalat, ka mitte seda ebajumalat, kelle kujutis oli mündil – keisrit, ehk mammonat. (Mt 6:24)

Mis teha, me oleme saanud ajaloost õppida, et mõlemal käitumismudelil on oma head ja vead. Lootusetu vastuhakk ülivõimsa vaenlase vastu võib viia sellele järgnevate repressioonide tõttu kogu rahva hukkumiseni; samas võib aga täielik allaheitlikkus tuua kaasa riigi üleujutamise muulastega ning rahva vaesumise ja kohaliku kultuuri hävimise. Olenevalt olukorrast võib õige käitumine olla ka kusagil seal nende võimaluste vahepeal.

Armsad õed ja vennad, mida oskan ma lõpetuseks öelda? Kas me oleme nüüd oma arutamistega “piibli peal”, või hoopis natuke muljutuna ja muhkudes selle piibli all? Kui sa oled minu saateid varemgi kuulnud, siis sa juba aimad, kuidas ma kõik nüüd kokku võtan... ja sealt ta tulebki, minu lemmik-kirjakoht piiblist, nagu see kõlab: “Sellepärast on iga kirjatundja, kes on õpetatud taevariigi jaoks, majaperemehe sarnane, kes oma varakambrist võtab välja uut ja vana.” (Mt 13:52) Aamen.